

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej
oraz Pomorskiej Straży Pożarnej
87-100 Toruń, ul. Pomorska 95, tel. 042 66 85 22 106
e-mail: fszp@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 66 15 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

adres:
miejscowość Lubińskie - Cnylińskie

adres: 87-800 Włocławek

Imię i nazwisko: Helena Wiśniewska
Stęka

adres: 7-640 Czernikowo

adres: (Gleboły,
Polska, Cześnia)

Lipno
POZ → AK

+ Lubiński Wacław
ps. „Kora”

M: 154/763 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Dulin ski Wacław

T: M-154/763 Som.

Lipno 302-CAK

I./1. Relacja

k. 2 s. 1-4

I./2. Dokumenty (sensu stricto)

dotyczące relatora

k. 2 s. 1-3

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora

II. Materiały uzupełniające relację

k. 3 s. 1-3

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne

k. 15

VI. Fotografie

*dział ikonografii (Dulin ski
Wacław)*

1/1. Relacja - Sulimski Wacław:

1. Wypis z relacji Heleny Sulimskiej - fragm.
dotyczące działalności Wacława Sulimskiego,
relip. omys. brak daty i autora k. 2 s. 1-4

- I relacja w teście Heleny Lubuskiej - córki
 str. 1 ojciec Wacław i matka Anna - Józefa również
 uczestniczyli w pracy konspiracyjnej.
- str. 2 ojciec Wacław i matka Anna zostali aresztowani
 5 maja 1943. Ojciec 12 maja 1943. Zmarł w Gestapo w
 gundszach.
- II relacja w teście Natalii Lubuskiej - córki
- str. 1 ojciec Wacław został rodzinną zamkniętym był w
 obrucarui.
- str. 3. Gestapowcy w dn. 3 V 1943r. rozmawiali z ojcem
 w sprawie bezpieczeństwa - ojciec był działaczem. Nie
 wskazywało to wówczas na żadną podległość.
- o godz. 3 dn. 5 V 1943r. Niemcy aresztowali ojca,
 matkę, brata i inni stali w Reichu. Podczas
 konfrontacji ojciec i jego dobiegł znanego Franka
 Lewandowskiego w komendzie Gestapo w Lipnie.
 Okazało się, że on pracował dla Niemców. Ojciec
 Wacław i brata zabrali w siebie - matkę i inni
 - po 2 godzinach. Stwierdzono przez siebie i...
- str. 4 z sąsiadami pomieszczenia przyjeżdżał Niemiec
 ojciec i brata. Ojciec Niemiec kopnął nogą pod ścianą,
 ojciec i brata zawieszili na drabinie i bili (gundszach)
- str. 5. pozostałe wraz z ojcem ukryto w wiercie w gund-
 szach przy ul. Mińskiej. 6. dnia pobytu ojciec w
 wiercie. ojciec zmarł.

2.
III relacja w teście Lulinskiej Anastazji (synowej).

str. 1 Budowę domu nadzorował ojciec mój w latach Lulinski
Ojciec mój w latach Lulinski znał dobre przepisy
nieumieścił, to też do naszego domu przyjeżdżał z
joni - sędzią, aby wykonać wiadomości, jakie podle-
wała praca mieniela

Pomocni rodziny mój była b. liczna, ojciec mój,
jak również brat mój cięstaw nie mogli z przychylni
rozmałości swobodnie - a w moim podejściu przybywa-
Tam tylko ja z cielem, było to najbardziej odpo-
wiednie miejsce do poufnych rozmów. Zorganizowałem
do zacyta organizację jakiejś działalności kon-
spiracyjnej.

str. 2 w tym czasie detemu testowi walczyli Lulinskim
pudetales z białymi, wzięte, przywiezione z U.S.A
(z pierścieni z białymi, z obrotu zoty: platy-
nowe, sznur koral, meszynik brzośoty) wzięte
na ówczesne warunki, około 700 dolarów.

Zandermentafadze motocyklem z przyjeżdż. w plew-
szył detemu mój 1943r., półtora km. od naszego do-
mu w kierunku Lipce, niechcieli nie rozłożyły
przez szereg dni na wysokości 1m i ulegli wypadkowi.
Mastypużo dawa zjadali i Zandermentafadze w teście walczyli
Lulinskiego, który pracował na szosie jako doznic
wówczas: przed wojną, wyprzedzali on nie podejrzewo-
Rozjed. zachowywali i doci poprowit, obchodzili dom
dookoła, opulowali Sclany - dom jest areomany, dawałi

Ze taki dom jest zdrowy ale po odejściu ich zaczęto nas to
 wrypkę zastraszaniai se zainteresowały ich także sprawy.
 Rankiem 5 maja 43r. stało się to czego się spodziewa-
 liśmy.

Ponieważ teści wacław dubiński, jak i brat mójia Ce-
 staw nie mieli wydeci, zaczęto ich bić pojechać (ry-
 nowacem) należeli przeważnie do stędy, chłopek, pucyp-
 towanego na opat. bo w tym miejscu miały być u-
 kryta bron, granaty, mieszane do pisania i inne nie-
 legalne materały. Przeszukiwana te nie dają żadnego
 rezultatu i wówczas teścia wacława dubińskiego i brata
 mójia Cestawa zabrano w kajdanki i zaczęto ich bić.

str. 3 Przeszukiwanie mieszkani i całego ~~obopisca~~ (stodoły,
 obory, szajberce) maltretowanie, bicie z przeważaniem,
 szczególnie teścia i szwagiera Cestawa trwało prawie
 cały dzień. Nie mieliśmy nawet, kiedy zabrano a-
 resztowanych członków rodziny mójia, razem 5 osób.
 Następnego dnia gestapo przyniosło do nas teścia wa-
 cława dubińskiego i brata mójia Cestawa, reszta aresz-
 towanych pozostała w więzieniu w Lipnie, i bójce
 wacława kazali mi wskazać miejsce ukrycia ~~radia~~
 w stodole. Teści był taki zły, że nie mógł iść normalnie,
 wleźć mógł, będąc zupełnie pochlupony. Radia nie
 znalezione, więc zdenerwowaniu tym gestapowcy poto-
 żyli teścia w stodole na tyłbonie (odgródzenie klepi-
 ska od sęsielce). i zaczęli bić bykowcami.

Tęści zemdlał, a po odryskaniu przytomności zapytał się, czy może zobaczyć Helinę. Nie co mu pozwolono, w czasie bicia waciawa, wszyscy przedstawiciele w domu, niezabrali do pomocy. Ty, ja z ciosami, i tuż nielecieliśmy dzieci tęścia, musieliśmy patrzeć jak go katowali.

str. 3. w połowie maja 1945 r. wrócił aresztowany Franciszek Stupiałski, zwolniony przez gestapo z Gmundzie, przekazał mi wiadomość, że tęści waciawa mi sły, że wychodząc z piwnicy gestapo widział waciawa, którego nie kontary, skupiłem się o tego i ten powiedział mi: Fraule, już ja za dużo umre, ale pomóż mi pomóc tym, co przesyją że zdradzają jest Lewandowski i zeznawał tak pod pryskiego, podczas konfrontacji ze mną, że co niepełniem mi w Warszawie. Po pomocy z obozu koncentracyjnego, inni aresztowani nasem z tęściami, jako Ludwik Pasznieński. Piotr Romanowski opowiadał, jako widzieli ziołci waciawa, zaprowadzane do worka foliowego wyniesiono do piwnicy matowej. W Piör, brat mego Czesław, który przeżył pobyt w obozie „Stutthof” wysłał list zgodny waciawa Julin'skiego, z którego wynika, że zmarł 13. maja 1943 r. o godz. 5 min. 15 (na wadę serce?)

(Maria Karwat)

1/2 Dokumenty - Wacław Sulimski:

1. Akt ślubu (fragment) Anny Józefy
Pierogalskiej i Wacława Sulimskiego
m. w Lubieszu s. Ławrentego i Józefy
z d. Dekowskiej, kserokop. rękopisu
w j. rosyj. k. 1 s. 1-2

2. Kserokop. "aktu zgonu" Anny
Józefy Sulimskiej z d. Pierogalskiej,
żony Wacława z 25.01.1962 r.;
dokument wystawiony w Lipnie k. 1 s. 3

№ 4. Составлено в царствование Терминова гевдинца (гвадцатого вояка).
Имен. Дубаря, тысяча гевдинского вояка, в царствование вояки
и др. Объявлено, что в присутствии свидетелей Яна Магурского
сорока четверть и др., и Яна Девека, подписавшие и сами
и др. от роду, обилие земли с двора, из Емеккии за короля
сорока четверть братский союз между Яном Девеком,
Яном Магурским / *Wstawem Luliniskim* / гвадцатого вояка
и др. от роду, королю, Яном Девеком и покойной
Юзефы урожденной Девекой, супругой Яном Магурским
родившимся в Яновце, проживающим в Емеккии
при дворе, работником и Яном Юзефом Терминовым
Емеккии / *Anna Josefa Bierkowska* / гвадцатого вояка от ро-
ду, гвадцатого вояка покойной Ямеккии и гвадцатого
урожденной Ямеккии, супругой Терминовской, родившейся и
проживающей в Емеккии при матери землевладельца. Францу
этому представлено три сорока от Ямеккии, в Терми-
новце, три сорока вояка в воскресенье от Ямеккии.
гвадцатого вояка / *идеально Дубаря* /; три сорока Ямеккии
/ *гвадцатого вояка* / и место / *гвадцатого вояка* / Яна
тысяча гевдинского сорока / *вояка* / вояка. Новое Французское
задание, что представлено договор между ними Ямеккии
и др. в Ямеккии. Свой братский союз совершил
Ямеккии Яном Терминовым, администратором Ямеккии
и др. Терминов. Позволение невесты на венчание в
Ямеккии, дано с матерью, много присутствующих от Ямеккии,
и др. Ямеккии, с собой Ямеккии, и с Ямеккии неграмотно
и др. Ямеккии, Ямеккии только подписано. Административ-
ратор Ямеккии Терминов, содержание Ямеккии Ямеккии
составил; № 4 из Терминов

nadstawa Bogumila Sulimskiego - Chyliniskie,
adres na terenie
IX '11 1/8

AKT ZGONU

I. DANE DOTYCZĄCE OSOBY ZMARLEJ:

1. Nazwisko Lilińska
2. Imię (imiona) Jozefa Anna
3. Stan cywilny Wdowa 4. Zawód _____
5. Data lub rok urodzenia 22 lipca 1887r.
6. Miejsce urodzenia Łochów
7. Miejsce zamieszkania Lipno

II. DANE DOTYCZĄCE DATY I MIEJSCA ZGONU:

1. Data zgonu dwudziestego piątego stycznia tysiąc dziewięćset sześćdziesiątego ósmego (25. I. 1962) roku.
2. Godzina zgonu oziębła (10).
3. Miejsce zgonu Lipno
4. Data znalezienia zwłok _____
5. Godzina znalezienia zwłok _____
6. Miejsce znalezienia zwłok _____

III. DANE DOTYCZĄCE MAŁŻONKA OSOBY ZMARLEJ:

1. Nazwisko i imię (imiona) Liliński Kacław
2. Miejsce zamieszkania (jeżeli żyje) nie żyje

IV. DANE DOTYCZĄCE RODZICÓW OSOBY ZMARLEJ:

	Ojciec	Matka
1. Nazwisko	<u>Pierzgałski</u>	<u>Pierzgałska</u>
2. Imię (imiona)	<u>Szymon</u>	<u>Marejanna</u>

V. DANE DOTYCZĄCE OSOBY (ZAKŁADU) ZGŁASZAJĄCEJ ZGON:

1. Nazwisko i imię (imiona) (nazwa) Liliński Czesław
2. Zawód technik budowlany 3. Rok urodzenia 1918
4. Miejsce zamieszkania (siedziba) Lipno

VI. UWAGI:

Podpis osoby zgłaszającej

A. LilińskiKIEROWNIK
Urzędu Stanu CywilnegoJ. Nowak

PRZYPISKI:

URZĄD MIEJSKI
Urząd Stanu Cywilnego
67-600 Lipno, ul. Plac Dekerta 8
woj. kujawsko-pomorskie
tel. (054) 288 42 40

Za zgodność
z oryginałem
Lipno, dn. 25.01.2011 r.

Z-ca Kierownika USC

Marta Korpala

dokument nie posiada
wocy prasowy

verte!

Pierwsze imię to Anna, czyli Anna Józefa
inf. Bogumiły Lulińskiej-Chylińskiej

W. IX 11 91

II. Materiały uzupełniające relację -
- Sulimski Wacław:

1. Biogram Wacława Sulimskiego, [w:] Krajewski
Stinostaw, Stor. biograf. wsiemi dobrymi skiej,
Lipno 1996, s. 196, kserokop. k. 1 s. 1

2. Innowiecki Władysław, biogram
Wacława Sulimskiego z kserokop.
zdj, napis k. 2 s. 2-3

2

LULIŃSKI WACŁAW, pseudonim „Stańczyk” (ur. ? — zm. w V 1943 r. w Grudziądzu), działacz Armii Krajowej. A

Pochodził z Józefkowa k. Skępego. W latach okupacji hitlerowskiej w 1940 r. wstąpił do Polskiej Organizacji Wojskowej „Znak”, a następnie do Armii Krajowej. Od jesieni 1941 r. do maja 1943 r. w jego domu w Józefkowie wydawano konspiracyjną gazetkę „Iskra Wolności”. Jej redaktorem był Edmund Ruszkowski, młody nauczyciel z Żagna k. Skępego. Mieszkanie Lulińskiego było ponadto miejscem konspiracyjnych narad i spotkań. W dniu 5 maja 1943 r. został aresztowany i osadzony w więzieniu w Lipnie. Następnie został przewieziony do więzienia Gestapo w Grudziądzu, gdzie wkrótce został zamęczony.

Ciechanowski, Ruch, s. 368; Drzewiecki, Walka, s. 95, 99; W. Drzewiecki, Walka i męczeństwo nauczycieli byłego powiatu lipnowskiego w latach 1939—1945, w: 80 lat ZNP w województwie wrocławskim. Wrocław 1985, s. 89; Z. Góźdź, Lipnowska AK. Gazeta Pomorska, 1992, nr 43; Krajewski, Suszyński, POZ, ZWZ-AK, s. 775; Lewandowski, Martyrologia, s. 8; Relacja Józefa Sadowskiego z Warszawy.

Stow. biograficzny Ziemi Dobryńskiej
(do 1945) Mirostaw Krajowski, Lipno 1992r
1939 1945
Urodził się w Lubiczku - zob. 2. IV
k. osob. K. 572/572 Pom. - list elektr.
—XXX—
Bogumiły Lulińskiej - Cnyłomskiej ul.

Stow. Pom. Nadr. Lipno 1992r

2.

Uwaga!

Urodził się w Lubieszu
s. Laurentego i Józefy
z d. Dekowskiej - sob.
o. 1/2 kruszop. aktu
ślubu z Anną Józefą
Ziergalską, ut

Wacław L U L I N S K I

Urodzony w 1888 r. w Steklinie. Mieszkał w Józe-
fkowie, gm. Skępe, pracował jako dróżnik.
Należał do organizacji konspiracyjnej poz
w Skępem. Wskutek zdrady aresztowany 5 maja 1943
roku. Został skatowany we własnym domu, nastę-
pnie przewieziony do więzienia gestapo w Gru-
dziejądzu, gdzie został zamordowany 13 maja 1943 r
Spoczywa na cmentarzu w Grudziejądzu.

F / Drzchiecki Kładysław

Uwaga: b7pd nr. 1896

1896 Wacław Luliński

Urodził się w 1888⁶ w Steklinie. Z zawodu był dróżnikiem. W czasie okupacji mieszkał wraz z rodziną w Józefkowie (gm. Skępe). W 1940r. z całą rodziną (żoną, córkami Heleną i Natalią, synami Władysławem i Czesławem) wstąpił do POZ w Józefkowie (gm. Skępe). W jego domu mieściła się redakcja i drukarnia tajnej gazetki "Iskra Wolności" oraz centrum łączności Obwodu Lipno. Redaktorem naczelnym "Iskry" oraz kierownikiem łączności i wywiadu Obwodu był syn Wacława, Czesław.

W wyniku zdrady jednego z członków organizacji za pewne korzyści materialne Niemcy w dniu 5 maja 1943 r. dokonali masowych aresztowań członków organizacji, wówczas już AK. Wacław Luluński w chwili aresztowania został bestialsko skatowany, a następnie wraz z całą rodziną przewieziony do więzienia w Lipnie, później do Grudziądza, gdzie w czasie śledztwa 12 maja 1943 r. został zamordowany. Pozostali członkowie rodziny, oprócz Władysława - przeżyli. Spoczywa na cmentarzu w Grudziądzu.

Rel. Wiśniewska H., Luliński A. Inf. włas. autora,

Władysław Drzewiecki

Wł. Drzewiecki

zob. sprostowania i uzupeł. str. 2

KA

T: M. 154/463 Com.

Lipno

FUNDACJA
ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Lulinski Waclaw
V. 1930arty infomeryjne 1945
AK
L. 15

Lipno

+ Lubiński Wacław   nr. 1890
wz. rel. Natalii Lubińskiej Olnowskiej (511P)

1. Lubiński Wacław ojciec Natalii był
zaangorowany w pracy drukarni
nad pasetką "Iskra".
2. W. Lubiński aresztowany 5.V.43r.
zabrana przez gestapo w tym czasie
3. Wzięiony w Grundrodem przy ul. Miąsistkiej
4. Zmarł 6-tych dnia po przywiezieniu do Grundrodza

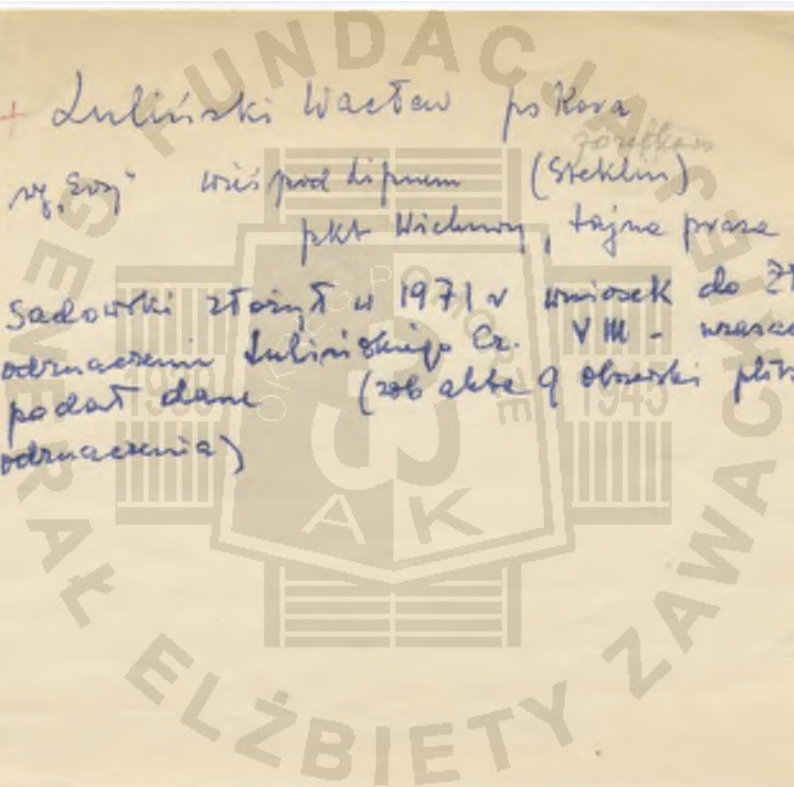

lipno 2

+ Lubiniski Wacław ps. Kora
14. 2007²⁰⁰⁸ wis pod lipnem (Steklin)

pkł Wichnowy, tajne prace

↳ Sadowki 2007 w 1971 w umiosek do ZBOW: Dm
o odroczeniu Lubiniskiego Cz. VIII - wascokm
o podat dane (200 abt 9 obrotki plki umiosek
o odroczenia)

LIPNO
POZ-AK

3

LULIŃSKI UACBAU

Pracownik podroz dupajni jako dwóznik drogany.
Zaproszony do POZ, później AK. Ciotek honorati
bratano Lulinskijs - syno
Zmort po przestuchaniu u persepso pndiędzi-
liu. U ponocianu nodriem odpis abtu zyan
2 pndiędzi (rómni u such - 22.)

AK. Net. H. Lulinskijs - Wistnievskij.

Luliński Wacław

Żołnierz POZ, kolportował „Iskrę Wolności”. Ojciec Czesława Lulińskiego, aresztowany 5 maja 1943 roku, torturowany, wywieziony do Grudziądza, gdzie zmarł 12 maja 1943 roku.

Rel. Władysław Drzewiecki, Skepe.

FUNDACJA

lipiec
AK

5

Świątowski Karol, z Józefką pr. Lipna, wstąpił
do Armii Krajowej i później lipnowskim. W jego mieszkaniu
początkowo gromadził konspiracyjny „Zbiór Materiałów”
Armentowskiej T. w. 1943, został zamordowany i gestapo
z Groduchowa.

Świątowski, str. 168

LIPNO
AK
Włodawek
6

Luliński Wacław
Właściciel majątku Józefkowo, pow. Lipno. Pracował
we własnym majątku jako ekonom, ponieważ majątek oddano
Niemcowi. Potajemnie wraz z bratem drukowali gazetki,
po które kilka razy jeździła „Ewa” na rozkaz „Zbyszka”.
Paczki te oddawała starszej pani, która czekała na nią
pod tunelem. Pani owa szła później w kierunku Rudaku.

EWA
94

14-12-94

LIPNO
POZ
Włodzawek
I

LULIŃSKI HACEAN

- Drożynki w Gdzefkowce, ojciec Cassiana -
Krzysztof wysiadł POZ. #1
zakochany w sędziwie w Gdzefkowce
po orientowaniu w maju 1943

11/94 Jaszowski, Gdzefko, s. 125

LIPNO
AK
8

LULIŃSKI WACŁAW
ps. "KOR4"
[opisane w książce]

dob. 4. P. Jagielskiej - Nowak, Ko
18 11/94

Luhinisli Kōuōs

lipno
902- AK 9

AK H. Kolesiniskap, H. Luhinisi po arm-
towanli lūi hynjuei biuē i apcēt „spaci”,
Od kōp uōmōm rēlytū nī uōsue amōlellē
is uēpī 1963 m k pōu. lipno i Rypn.

Cz. 1.

Zob. T.: Spm i zme S. suryiskap, I RU.,
str. 160, 181, 183, 257, 362, 462; IV Kōnc
MK

HMM-14

Lutinski Kōnos

KTou.
902 10

Członki 902, oppe Jōrefflowo, drożnik.
Amstokem 5.05.43 r., po kōdziej sładnie
i Gōndupōru - zmon.

Zob. T.: Spisicne v. Dnawclliqo, III oprec.
str. 25; IV Jone met, str. 9, 12

HMM-P4

a

LULINSKI Wacław

AK
lipiec 11

wrodz. 1896r. Członek PZ "Złote".
Aresztowany 5.V. 1943r. Po ciężkim przestępstwie
o wzięciu gestapo w Górnym Brzegu
tali zamordowany o dniu 13.V. 1943r.

Tab. Stownik Dusz Bóg. Sou. 02.1, s. 133
Fundacja Archiwum Pomorskie AK
Joniń 1994r.

U. Dem 2001

+ Luliński Wacław

Sipno
P02-14K 2

. Luliński Wacław - urodzony w 1888r w Steklinie, członek
P02 Józefkovo. Aresztowany 5.V.1943r, a
1939 następnie przewieziony do Grudziądza n
gestapo, gdzie został zamordowany
13.V.1943r. s. 99

zob. Witomska Elzbieta, opr. B/152
s. 99 = kibl. FAP14K

48. W/110

Letki Zygmunt

Sipno
POZ 3

Letki Zygmunt

- urzędnik, członek grupy POZ Wymyśl

Wymyśl 5.99

zob. Witomska Elżbieta, opr. B/152
5.99 = bibl. FAPAV

Wł. 11/10

+ Sulimski Wacław

Lipno
POLSKA

nr. 1887

zob. mel. Sulimskiej Heleny

U: 574/574 Pom. 2. IV/5.2

W. IX '11

Lukimiski Wactaw

Lipno 15
308-AK

zob. Lipkowski B., Polska
Podziemie na Gliniawach...
Tomni 2008, s. 297, 300, 542

nr. 1/15

~~Wiesława Byłob~~

~~Nacelnik Wydziału Gospodarki Lokalnej~~

córka: Wiśniewska Helena
Steklin
87-640 Czernikowo

M-154/763   Lipno
+   AK
Luliński Wacław

Suliniński Wacław

